

แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างถ่อน้อย อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ

๑. กล่าวทั่วไป

ด้วยตำบลสร้างถ่อน้อย อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ อยู่ในเขตพื้นที่ป่าดงใหญ่ มี สภาพอากาศแห้งแล้ง อุณหภูมิโดยเฉลี่ยสูงขึ้น ทำให้ความชื้นที่สะสมอยู่ในบริเวณพื้นที่ป่ามี ลดลง ประกอบกับใบไม้ที่ร่วงหล่นลงมากลับกลายเป็นเชือเพลิงอย่างดี มีผลทำให้อุกาสที่จะเกิดไฟป่ามี มากขึ้น และไฟป่าที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่งมาจากการกระทำของมนุษย์ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยเจตนาและไม่ได้ เจตนา ได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณรอบป่าดงใหญ่เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังสร้างความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทำให้ระบบนิเวศน์ป่าดงใหญ่เสีย สมดุล พื้นที่ป่าขาดความอุดมสมบูรณ์

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ให้เป็นไปด้วย ความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ประกอบกับเพื่อให้มีข้อมูลสำหรับการติดต่อประสานงานในการ ช่วยเหลือราชการได้ทันท่วงที และสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด อำนาจเจริญ และอำเภอหัวตะพาน องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างถ่อน้อย จึงจัดทำแผนปฏิบัติการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างถ่อน้อย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากไฟป่า

๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถ พื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาพภาวะปกติโดยเร็ว

๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่าย ทุกภาค ส่วน ในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินจากไฟป่า ให้ชัดเจน บูรณาการและมีประสิทธิภาพ

๓. นิยามคัพพ์

๓.๑ ไฟป่า หมายความว่า ไฟที่เกิดจากสาเหตุใดก็ตาม แล้วลุกไหม้ไปได้โดยอิสระปราศจาก การควบคุม ทั้งนี้ไม่ว่าไฟนั้นจะเกิดขึ้นในป่าธรรมชาติ หรือสวนป่า

๓.๒ หมอกควัน คือ ปรากฏการณ์ที่ฝุ่น ควัน และอนุภาคแขวนลอยในอากาศ รวมตัวกันใน สภาวะที่อากาศปิด

๓.๓ การเผาในที่โล่ง หมายความว่า ไฟใหม่ การเผาใหม่ หรือไฟครุ่นได ๆ หรือการเผาสุด ได ๆ ที่เกิดขึ้นในที่เปิดโล่ง โดยที่ฝุ่น ควัน ก้าช และสารพิษอื่นจากการเผาใหม่ สามารถแพร่กระจาย ไปได้ในบรรยากาศ

๔. พื้นที่รับผิดชอบ

- ๔.๑ พื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างถ่อน้อย
- ๔.๒ พื้นที่ใกล้เคียงที่ร้องขอ

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติ

๕.๑ การปฏิบัติในระยะก่อนเกิดภัย

๕.๑.๑ ปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงภัย และจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ตลอดจนแผนระดมพลไฟป่าของหน่วยงานให้เป็นปัจจุบัน และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง โดยเน้นการบูรณาการทั้งมาตรการด้านการควบคุม การป้องกัน การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การแจ้งเตือนการฝึกซ้อม และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดระบบการปฏิบัติให้สามารถป้องกันและระงับไฟป่าให้ได้ตามแต่ละสถานการณ์ของพื้นที่ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ที่มีตามกฎหมาย รวมทั้งจัดให้มีข้อมูลสำคัญในการอำนวยการดับไฟป่าประกอบไว้ในแผน ดังนี้

(๑) ข้อมูลเครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้และผลัจงาน เช่น รถยนต์ดับเพลิง รถบรรทุกน้ำ รถบันไดเลื่อน เป็นต้น

(๒) อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ใน การป้องกันและระงับไฟป่าและหมอกควัน

(๓) สถานที่เสี่ยงภัย และรายละเอียดของสถานที่โดยชัดเจน

(๔) รายชื่อวัตถุอันตรายที่มีอยู่ในพื้นที่ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้เกิดเพลิงไหม้ พร้อมวิธีการป้องกันและวิธีการดับเพลิง

(๕) รายชื่อผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับการติดต่อสื่อสาร

(๖) ประสานการวางแผน และการปฏิบัติการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดเตรียมการป้องกันภัยให้เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการในการป้องกันและระงับไฟป่า

(๗) แหล่งน้ำ แหล่งทรัพยากรที่จำเป็นและน้ำมันเชื้อเพลิงสำรองให้เพียงพอ

๕.๑.๒ ดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ดังนี้

(๑) ควบคุมการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม และชุมชน โดยให้จัดระบบการจัดเก็บ คัดแยกและจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี รวมทั้งควบคุมมิให้มีการเผาขยะมูลฝอยในเขตชุมชน และบริเวณริมทางโดยเด็ดขาด ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้การทำเกษตรอินทรีย์ปลอดการเผา การจัดระเบียบการเผา การใช้ประโยชน์เชิงวัสดุการเกษตร

(๒) การควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่า ให้ควบคุมป้องกัน แจ้งเตือนสถานการณ์และเตรียมระดับเหตุไฟป่า โดยประสานและสนับสนุนกำลังในพื้นที่ร่วมกับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. รsthp. อปพร. และทหารในพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการดูแลรักษาพื้นที่ และป้องกันไฟป่า

(๓) รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้และร่วมอันตรายจากไฟป่าและหมอกควันรวมทั้งเพิ่มความรับรู้และร่วงในการประกอบกิจกรรมที่อาจทำให้เกิดไฟป่าได้ง่าย

(๔) กำชับพนักงานตามกฎหมายและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กำหนด ตรวจสอบ ลดตาระเงิน ดูแล ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกผู้ถูกทำลายทรัพยารป้าเมี้ยและสัตว์ รวมทั้งควบคุมไฟป่าในพื้นที่รับผิดชอบอย่างเข้มข้น

(๕) รณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสถานการณ์ไฟป่าอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนทราบถึงแนวทางการป้องกันการเกิดไฟป่า การแก้ไขปัญหาหากเกิดไฟป่า การระมัดระวังอันตรายจากไฟป่า และผลกระทบจากไฟป่าที่มีต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม โดยการจัดให้มีศูนย์เฝ้าระวังและเตือนภัยในหมู่บ้านและชุมชน ฝึกอบรมประชาชนที่อาศัยอยู่รอบ ๆ พื้นที่ป่าให้มีความรู้ให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในเบื้องต้นและมีส่วนร่วมในการป้องกันและระงับไฟป่า

(๖) ให้พิจารณาใช้มาตรการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มงวด ดังนี้

- (๑) พระราชบัญญัติป้าเมี้ย พ.ศ. ๒๕๘๔ มาตรา ๕๕
- (๒) พระราชบัญญัติปัสสาวะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๐
- (๓) พระราชบัญญัติอุทิยาณแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๙
- (๔) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๙๖ และมาตรา ๙๗

๕.๒ การปฏิบัติในขณะเกิดภัย

(๑) เมื่อเกิดเหตุสถานการณ์ไฟป่า ฝ่ายสนับสนุนการปฏิบัติในการดับไฟป่า นำวัสดุเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องกล พร้อมอุปกรณ์ในการดับไฟป่า เป็นหน่วยแรกที่เข้าไปสังหาร้อนทั้งภูบัติการดับไฟป่าในพื้นที่ที่ได้รับทราบเมื่อเกิดไฟป่า และรายงานเหตุการณ์ให้ผู้อำนวยการศูนย์ฯทราบ

(๒) แจ้งเตือนภัย หรือแจ้งสถานการณ์ที่จำเป็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับความเป็นอันตรายให้แก่ราชภูมิที่ได้รับผลกระทบ หรือคาดว่าได้รับผลกระทบ เพื่อให้ราชภูมิเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ และสามารถอพยพเคลื่อนย้ายไปสู่ที่ปลอดภัยได้ทันเวลา ผ่านทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน

(๓) กรณีจำเป็นต้องประสานความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ฝ่ายประชาสัมพันธ์ประสานขอความช่วยเหลือจาก กอ.บพร.อ.หัวตาพาน หน่วยงานในพื้นที่ที่ติดต่อหรือใกล้เคียงเพื่อสนับสนุนในการดับไฟป่า

๔.๓ การปฏิบัติการหลังเกิดภัย

เมื่อเหตุการณ์ยุติลง ศูนย์อำนวยการป้องกันและบรรเทาภัยจากไฟป่าและหมอกควัน องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างก่อน้อยดำเนินการพื้นฟูรู璠ความเสียหายและการปฏิบัติการอื่น ๆ ที่จำเป็น ดังนี้

- ๑) มีการรักษาพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับบาดเจ็บจากการดับไฟป่า
- ๒) สำรวจความเสียหายของสิ่งสาธารณูปโภคและเครื่องมือดับไฟป่าที่ได้รับความเสียหายให้สามารถใช้ได้ในเบื้องต้น และการวางแผน แก้ไขปัญหาในระยะยาว
- ๓) ซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภคและเครื่องมือดับไฟป่าที่ได้รับความเสียหายให้สามารถใช้ได้ในเบื้องต้น และการวางแผน แก้ไขปัญหาในระยะยาว

(ลงชื่อ)

(นายดาบชัย พิทักษ์เทพสมบัติ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างก่อน้อย

ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างก่อน้อย

